

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/82/2015
Identifikačné číslo spisu:	3815000232
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3815000232.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Petra Krajčoviča a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 12. novembra 2015, v trestnej veci proti obvinenému P. A. v konaní o nevzatí do väzby, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 11. júna 2015, sp. zn. 2Tpo 306/2015, z dôvodu § 371 ods. 2 Tr. por., po zistení takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky o d m i e t a.

Odôvodnenie

Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Prievidza uznesením z 9. júna 2015, sp. zn. 0Tp 60/2015, I. podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prijal písomný sľub obvineného P. A., nar. XX. G. XXXX v A., okres R., trvale bytom A. č. XXX, stíhaného pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a/, § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, zo dňa 08. júna 2015, že povedie riadny život, nedopustí sa žiadnej trestnej činnosti, dostaví sa na každé predvolanie orgánov činných v trestnom konaní, splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré mu uloží sudca pre prípravné konanie, pretože vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu ho považuje za dostatočný a ponecháva obvineného P. A. na slobode.

II. Podľa § 82 ods. 1 písm. b/, e/, h/ Tr. por. obvinenému prikázal v prípade pobytu na území Slovenskej republiky zdržiavať sa na adrese oznámeného pobytu T. č. XXX, zakázal mu požívať alkoholické nápoje a iné návykové látky, úmyselne sa priblížiť na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov k poškodenej H. A., nar. X. D. XXXX, trvale bytom A. č. XXX.

III. Podľa § 80 ods. 1 písm. a/ Tr. por. neprijal ponúknutú záruku dôveryhodnej osoby P. Y., nar. X. D. XXXX, za ďalšie správanie obvineného.

Sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Trenčíne uznesením z 11. júna 2015, sp. zn. 2Tpo 306/2015, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Krajský súd aj s poukazom na uznesenie okresného súdu v napadnutom rozhodnutí zdôraznil, že u obvineného je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože doteraz zistené

skutočnosti nasvedčujú podozreniu, že skutok, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie, bol spáchaný, vykazuje znaky prečinu a je dôvodné sa domnievať, že skutok spáchal obvinený. V minulosti bol obvinený za obdobnú trestnú činnosť namierenú proti poškodenej riešený, čo vyvoláva dôvodnú obavu, že bude v nej pokračovať. Navyše bolo zistené, že dlhodobo požíva alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých sa správa vulgárne a agresívne a v minulosti sa liečil od tejto závislosti. Pôvod trestnej činnosti je v rozvrátenom vzťahu s bývalou manželkou. Obvinený sa podstatnú časť roka zdržiava v zahraničí, kde pracuje. Na území Slovenskej republiky sa zdržuje krátko a po túto dobu má možnosť bývať u sestry a nie v spoločnej domácnosti s poškodenou. Prijatie písomného sľubu obvineného za súčasného uloženia povinností a zákazov sú dostatočnými opatreniami, ktoré sú spôsobilé u neho nahradiť väzbu. Zároveň sú spôsobilé eliminovať situácie, za ktorých by mohla vzniknúť jeho protispoločenská činnosť a ponechaním obvineného na slobode sa mu umožní pokračovať v pracovnej činnosti v zahraničí a tak získať finančné prostriedky aj k plneniu vyživovacej činnosti. Starostlivo posudzoval okolnosti a povahu prípadu ako aj zásadu primeranosti a dospel k záveru, že účel väzby je možné dosiahnuť aj jej nahradením písomným sľubom a uložením obmedzení.

Dovolanie proti uzneseniu krajského súdu podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len minister spravodlivosti) 14. septembra 2015 podľa § 369 ods. 1 Tr. por. z dôvodu § 371 ods. 2 Tr. por. v neprospech obvineného, pretože týmto rozhodnutím a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. c/, § 80 ods. 1 písm. b/, § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v prospech obvineného P. A.. V odvolaní poukázal na uznesenie Obvodného oddelenia Policajného zboru Nitrianske Rudno zo 6. júna 2015, ČVS: ORP-643/NR-PD-2015, ktorým bolo vznesené obvinenie P. A. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a/, § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je to uvedené aj v napadnutom uznesení. Návrh prokurátora zo 7. júna 2015 na vzatie obvineného do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sudca pre prípravné konanie napadnutým uznesením neakceptoval. Väzbu u obvineného nie je možné nahradiť písomným sľubom a primeranými obmedzeniami, ako k tomu dospel sudca pre prípravné konanie. Už v minulosti sa opakovane dopustil totožnej trestnej činnosti proti poškodenej, za akú je aj v súčasnosti stíhaný, nadmerne požíva alkoholické nápoje, hoci v minulosti bol preto liečený a pod ich vplyvom sa správa agresívne. Písomný sľub a uložené zákazy nesplnia svoj účel, ak bude obvinený konzumovať aj naďalej. Materiálne zabezpečenie dospelej osoby - syna obvineného nemôže mať prednosť pred zabránením páchania násilnej trestnej činnosti voči blízkym osobám. Navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v § 71 ods. 1 písm. c/, § 80 ods. 1 písm. b/, § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v prospech obvineného, zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad, zaistil osobu obvineného vydaním príkazu na zatknutie a tohto vzal do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza vo vyjadrení z 25. septembra 2015 sa v celom rozsahu stotožnil s dovolaním ministra spravodlivosti.

Obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Jaroslava Hujíka (zvoleného 8. júna 2015) vo vyjadrení z 2. októbra 2015 uviedol, že sa nestotožňuje s dovolaním. Tvrdenia dovolateľa o nepravdepodobnosti úvah súdu nezodpovedajú skutočnosti, vychádzajú iba z výpovedí poškodenej. Dlhodobo pracuje v zahraničí ako murár, domov prichádzal len raz za niekoľko mesiacov na niekoľko dní, čo nie je spochybnené žiadnym dôkazom. Každodenné nadmerné užívanie alkoholu a agresia pod jeho vplyvom nemá oporu v dôkazoch a je v rozpore s tým, že v rodinnom dome sa dlhodobo nezdržiava, pracuje u zahraničných zamestnávateľov, ktorí by nemali v takom prípade o jeho prácu záujem. Konflikt, pre ktorý je teraz trestne stíhaný bol ojedinelým a vznikol zo sporu o splácanie riadneho a dlžného výživného prostredníctvom exekútora, od roku 2008 nebol súdne trestný a od rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie v tejto veci - jún 2015 rešpektuje uložené obmedzenia, ako aj bývanie u sestry, ktoré súd akceptoval v uznesení. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

Po predložení dovolania spolu so spisom Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 377 Tr. por.) zistil, že

dovolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 369 ods. 1, § 370 Tr. por.), po obsahovej a formálnej stránke má náležitosti uvedené § 374 ods. 1, 2 Tr. por. a dovolanie je prípustné.

Dovolací súd pritom vychádzal z ustanovení § 368 ods. 2 Tr. por., kde je uvedené, že ak tento zákon neustanovuje inak a § 371 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienечne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienечnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Z toho je zrejmé, že minister spravodlivosti má právo dovolaním napadnúť aj iné taxatívne uvedené rozhodnutia (§ 371 ods. 2 Tr. por.) než sú vymedzené ustanovením § 368 ods. 2 Tr. por. Ide o rozšírenie právomocí ministra spravodlivosti napádať dovolaním rozhodnutia nad rámec ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por.

Dovolanie je preto zákonné avšak pri skúmaní tohto dovolacieho dôvodu najvyšší súd zistil, že nie je naplnený.

V posudzovanom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým zamietol sťažnosť prokurátora podanú proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie okresného súdu, ktorým nevyhovел návrhu prokurátora na vzatie obvineného P. A. do väzby. Odôvodnenie tohto dovolacieho dôvodu vychádza z odlišného posudzovania okolností a povahy prípadu, než to urobil sudca pre prípravné konanie. Povedané inak dovolateľ neakceptoval závery sudcu pre prípravné konanie a sťažnostného senátu uvedené v uzneseniach.

Uvedený postup nie je možný, pretože dovolaním nebolo preukázané porušenie zákona (uvedené v dovolaní § 71 ods. 1 písm. c/, § 80 ods. 1 písm. b/, § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), ako je to podmienené zákonnou úpravou.

Naopak aj najvyšší súd zistil, že sudca pre prípravné konanie postupoval zákonne, keď obvineného do väzby nevzal podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (iné dôvody väzby neboli zistené), ale pri existencii tohto dôvodu nahradil väzbu prijatím písomného sľubu obvineného za súčasného uloženia primeraných obmedzení. Správne pritom poukázal na to, že tieto procesné inštitúty sú spôsobilé, zabrániť obvinenému v pokračovaní v trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaný. Sudca pre prípravné konanie pri tomto rozhodnutí rešpektoval zákonné lehoty a zákonné podmienky pre toto konanie.

Krajský súd si osvojil uznesenie sudcu pre prípravné konanie a zákonným spôsobom rozhodol o sťažnosti prokurátora, lebo nezistil dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd k tomu dodáva, že obvinený je trestne stíhaný za skutok kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť počas konfliktnej situácie s bývalou manželkou ohľadne platenia výživného, čo bude predmetom ďalšieho dokazovania v rámci prípravného konania. Obhajoba obvineného týkajúca sa výživného musí byť taktiež dokazovaním preverená a to okrem iného aj vypočutím poškodenej a jej syna. Materiálne zabezpečenie vysokoškolského štúdia nie je zanedbateľné. Väzba má postihovať obvineného tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pravdou je, že obvinený sa v minulosti dopustil obdobného nezákonného konania, ako v súčasnosti vždy proti tej istej osobe - poškodenej, ale od posledného súdneho postihu v roku 2008 uplynula doba 7 rokov. Obvinený počas tejto doby, okrem vyšetrovaného skutku, sa nedopustil inej protiprávnej činnosti, riadne pracuje, platí výživné a prispieva na chod rodiny, teda viedol riadny spôsob života.

Najvyšší súd z vyjadreného dospel k záveru, že sudca pre prípravné konanie okresného súdu a senát

krajského súdu pri prejednávaní a rozhodovaní o návrhu prokurátora dodržali všetky podmienky, ktoré zákon požaduje.

Nenaplnenie dovolacieho dôvodu pri rozhodovaní o vzatí obvineného do väzby je dôvodom na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí (§ 381 Tr. por.). Najvyšší súd preto dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.